

про відділи та структурні підрозділи Одеської залізниці та інші внутрішні документи підприємства організаційно-розпорядчого характеру. Найбільш вагомим джерелом обліково-інформаційного забезпечення є результати попередніх контролів та інформація про перевірки усунення виявлених порушень. Основним завданням такого внутрішнього контролю є не тільки виявлення відхилень та контроль їх недопущення у майбутньому, а і формування інформаційно-аналітичного забезпечення для внутрішніх аудитів Укрзалізниці, які є обов'язковими. Відтак, за умови узгодженості форм представлення результатів внутрішнього контролю процесів нарахування і виплат заробітної плати працівникам підприємств одеської залізниці із формами документів процесів внутрішнього аудиту Укрзалізниці, в ході провадження останніх суттєво скоротиться час на збір та обробку аудиторських доказів.

Ющенко С.М., к.е.н., доц. Свінарьова Г.Б.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВА В РОЗРІЗІ ЦЕНТРІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Організація обліку на засадах бюджетування за центрами відповідальності є досить актуальною проблемою в сучасних умовах господарювання підприємств. Формування системи обліку за центрами відповідальності без здійснення управлінського контролю над основними показниками діяльності центрів фінансової відповідальності не дозволить здійснювати повноцінне та ефективне управління підприємством.

Для досягнення поставленої мети ми пропонуємо сформувати систему контролю і аналізу на засадах бюджетування в розрізі центрів фінансової відповідальності. Для виділення центрів фінансової відповідальності необхідно розробити фінансову структуру підприємства, яка буде включати центр доходів і центр витрат.

Центр доходів підприємства буде контролювати обсяги продажу продукції, що випускається, а також надходження коштів від її продажу. У сферу відповідальності центру витрат входить контроль над формуванням виробничої собівартості, адміністративних витрат, собівартістю реалізованої продукції та інших витрат підприємства (табл. 1).

Контроль над показниками всіх сформованих дохідних і витратних бюджетів доцільно здійснювати щомісячно на підставі план-факт аналізу. За допомогою цього аналізу будуть виявлятися позитивні та негативні відхилення по кожній статті певного бюджету. У системі контролю та аналізу передбачається детальний аналіз негативних відхилень визначених показників. Із цією метою всі негативні відхилення повинні будуть пройти фільтрацію для виявлення значності або незначності цих відхилень. Незначні відхилення надалі не розглядаються в системі контролю, тому що неможливо добитися 100% виконання бюджетних показників. А значні відхилення повинні пройти детальний аналіз для виявлення причин, які спричинили ці відхилення. Для цього за певною методикою проводиться аналіз відхилень доходів і аналіз відхилення витрат підприємства. Аналізуються причини виявлених відхилень і ухвалюються управлінські рішення, які припускають або коректування сформованих бюджетів, або внесення змін у діяльність підприємства для досягнення бюджетних значень показників.

Таблиця 1 – Формування контрольованих показників у розрізі центрів відповідальності

Центр відповідальності	Види бюджетів	Контрольовані показники
Центр доходу	Бюджет продажу	Обсяг продажу, шт.; Ціна на продукцію, грн.; Дохід від продажу, грн.
	Бюджет надходження грошових коштів	Дебіторська заборгованість, грн.; Обсяг надходження грошових коштів у розрізі кожного договору, грн.; Термін сплати
Центр витрат	Бюджет собівартості виробленої продукції	Прямі матеріальні витрати на виробництво продукції, грн.; Прямі трудові витрати на виробництво продукції, грн.; Виробничі накладні витрати, грн.; Собівартість зробленої продукції, грн.
	Бюджет собівартості реалізованої продукції	Залишки нереалізованої готової продукції, шт. Собівартість реалізованої продукції, грн.
	Бюджет адміністративних витрат	Адміністративні витрати, грн.
	Бюджет витрат на збут	Витрати на збут, грн.

Таким чином, запропонована система контролю та аналізу в розрізі центрів фінансової відповідальності, дозволить постійно контролювати й виявляти негативні відхилення фактичних показників від бюджетних, що у свою чергу, дозволить вчасно усувати відхилення, які виникли й підвищити систему управління підприємством у цілому.

Федорончук Т.А., к.е.н. Балан А.А.

АНАЛІЗ МОЖЛИВИХ ПОМИЛОК ТА ПОРУШЕНЬ В ОБЛІКУ ЗАПАСІВ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

В умовах сучасного розвитку економіки України найбільш вразливими до наслідків кризи є комунальні підприємства. Тарифи на водопостачання не покривають потреби підприємств на оновлення і модернізацію їх основних засобів. Підприємства виживають за рахунок «благодійних внесків» давальницької сировини на проведення аварійних ремонтів, заміни старих труб тощо. Саме тому актуальності набувають питання контролювання повноти оприбуткування, цільового використання та обґрунтованого списання виробничих запасів комунальних підприємств. Проблема визначення переліку типових помилок і порушень в обліку запасів комунального підприємства носить